

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Szenes Béla:*

Cím: *A színészek szociális mozgalma*

Forrás: *A Nap*

Bp.

(Hely)

1917. II. 27.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(C)

Osztályozás

Tárgy

492

Hely

Idő

"1917"

Személy

Színház és művészet

A színészek szociális mozgalma

Fedák Sári, Gombaszögi Frída, Beregi Oszkár, Király Ernő és Odry Árpád nyilatkozatai

Egy régi est emlékei élednek, Ujházi Ede néhány mondata ébred emlékeztetőben, most, hogy a színészek mozgolódását figyelem. A Mester a színészsorsról beszélt, az asszony meg én elszoruló szívvel figyeltük. A halál árnyéka borult rá már akkor az Arénai kis lakásra és Ujházi a haldokló őszinteségével beszélt:

— Színész? ... ki törődik a színésszel? ... Itt van életem minden eredménye, ebben a fiókban: a zálogcédlük ... A színészt tapsolják, fizetik, ünneplik, szeretik — aztán eldobják és elfelejtik ...

Akik élete utolsó hónapjaiban jártunk hozzá, sokszor hallottuk:

— Ha a színészek összefognának, sok minden másképp lenne ... De senki se akar hozzákezdeni ...

Most aztán, úgy látszik, komolyan akarják és csinálják. Hegedűs Gyula, a mozgalom életre keltője *A Nap* vasárnapi számában rámutatott azokra a tényezőkre, melyek a színészek egyesülését parancsolják. Szavai erős vissz-

hangra találtak és máris minden oldalról jelentkeznek művészek és művésznők, kik az új alakulást teljes erejükkel hajlandók támogatni. A *Nap* alkalmat fog nyújtani arra, hogy a legkülönbözőbb színész-érdekeltségek nyilatkozhassanak a színész-egyesület kérdéséről. Eddig a következő művésznők és művészek véleményei állnak rendelkezésre:

Fedák Sári

— Minden ilyen szervezkedésnek örülök, mert okos, jó és sokszorosan növeli erőnket. Beszéltem Hegedűs Gyulával, ismerem terveit és látom, hogy amit ő akar, az nagyszerű és gyönyörű. Csak a legszélsőbb jelzőkkel lehet róla beszélni. Annymira szükség és bölcs. És nem szabad elhagyni ezt az ügyet, hallgassuk meg végre az okos szót. — A célok tisztán és élesen állnak előttünk, azt hiszem, olyan színész nincs, ki ne törekedne feléjük. És Hegedűs Gyula iránváltása a mozgalmat, tehát máris a legjobb kezében van. De körülötte lesznek mindannyian, kik ma a színészet élén állnak, mert épp a beérkezettek kö-

telessége az, hogy a szegényebbekről és a középsorsuakról gondoskodjanak. Ami engem illet, természetesen tagja leszek az új színészegyesülésnek és erőmhöz képest támogatni fogom. És a legnagyobb boldogsággal hallom, hogy az első hívó szóra minden oldalról megérkeztek a biztató, lelkes válaszok. Mindenki teljesíteni fogja kötelességét.

R. Gombaszögi Frída

A részletket még nem ismerem, de már az, amit eddig hallottam, az új színészalakulásról, emelésről abban, hogy életbevágóan fontos lesz mindnyájunkra. Természetes tehát, hogy szívesen csatlakozom a mozgalomhoz.

Beregi Oszkár

Teljesítéssel arra, hogy a rosszabbul fizetett és szegényebb kollégák segélyezéséről és támogatásáról van szó, kötelességemnek tartom, hogy az új alakulásban magam is résztvegyek. Tehát be fogok lépni az új színészegyesületbe és munkáját teljes erőmmel támogatni fogom.

Király Ernő

E percben még csak nagy általánosságban tudom, hogy mik az új színész-egyesülés céljai, de ezekből is ki-lünik, hogy most végre meg akarják csinálni azt, amire már régen várunk. A tervet nagyon helyesnek tartom és keresztülviteléhez hozzá fogok járulni. Már régen meg kellett volna csinálni. Két-három évvel ezelőtt már pozitív

formában is felmerült a terv, de aztán elmerült. A budapesti színészeknek kicsi a működési terük és ép ezért inkább szükségük van az egyesülés adta erőre, mint a külföldi színészeknek, kik könnyebben és többfelé helyezkednek el. Nagyon örülök, hogy komoly művészbereket látok a mozgalom élén és így remélem, hogy eredményes lesz.

Odry Árpád

— Az ötletet nagyon szerencsésnek tartom. Ezt az egyesületet minden körülmények között meg kell csinálni. Már régen érezzük a hiányát és végtelenül sok ügyben lesz segítségünk. Elmegyek az első tanácskozásokra is, a szervezés munkájában pedig minden igyekezettel részt fogok venni. Az új egyesület, remélem, nagy erőt fog jelenteni.

A művészek ma délután hat órakor a Fészek-klub helyiségében gyűlnek össze első tanácskozásra.

Szenes Béla